

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

**Program kursu doskonalącego
dla dyspozytorów medycznych
w ramach doskonalenia zawodowego**

Zelniczek

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Marek Tombarkiewicz

Warszawa 2017

Kurs opracował zespół ekspertów:

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Robert Ładny
Dr hab. n. med. Łukasz Szarpak
Dr n. med. Marzena Wojewódzka-Żeleznikowicz
Dr n. med. Małgorzata Popławska
Dr n. med. Grzegorz Michalak
Mgr Marta Opałka - przedstawiciel CMKP

1. Cel ogólny kształcenia:

Kurs doskonalący w ramach doskonalenia zawodowego dyspozytorów medycznych ma na celu pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności z zakresu medycyny ratunkowej i organizacji systemu ratownictwa medycznego niezbędnych do wykonywania zadań na stanowisku dyspozytora medycznego.

2. Szczegółowe cele kształcenia:

- usprawnienie codziennej pracy dyspozytora medycznego przez zdobycie i usystematyzowanie wiedzy oraz praktycznych umiejętności niezbędnych podczas przyjmowania i kwalifikacji wezwań, zbierania wywiadu medycznego, dysponowania zespołami ratownictwa medycznego, zasadami komunikacji i postępowania w różnych sytuacjach,
- pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz poznanie, utrwalenie i przyswojenie praktycznych umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy i postępowania w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego w celu przekazywania niezbędnych informacji osobom udzielającym pierwszej pomocy,
- zdobycie i utrwalenie wiedzy dotyczącej zasad korzystania z systemu SWD PRM z wykorzystaniem modułu mapowego, ze środków łączności radiowej i telefonicznej dla potrzeb systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne,
- zdobycie i utrwalenie wiedzy z zakresu współdziałania z ZRM podczas realizacji zlecenia i koordynacji z innymi służbami,
- zdobycie i utrwalenie wiedzy o postępowaniu dyspozytora medycznego w przypadku zdarzenia mnogiego / masowego i katastrofy,
- zapoznanie dyspozytorów medycznych z organizacją systemu ratownictwa medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych krajach,
- zdobycie i utrwalenie wiedzy oraz poznanie podstaw prawnych oraz zasad współdziałania z jednostkami współpracującymi z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz innymi jednostkami realizującymi zadania z zakresu ratownictwa medycznego, a także służbami porządku publicznego,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość wykonywanych zadań,
- kształtowanie właściwej postawy etycznej podczas wykonywania zadań przez dyspozytora medycznego,
- ogólne informacje o prawach pacjenta.

3. Czas trwania kursu:

Kurs doskonalący powinien trwać co najmniej 64 godziny dydaktyczne (1 godzina = 45 min.) realizowane w ciągu 8 dni (nie więcej niż 8 godzin zajęć dziennie), w tym 22 godziny zajęć teoretycznych i 38 godzin zajęć praktycznych oraz 4-godzinny egzamin teoretyczny oraz praktyczny. Kurs doskonalący może być realizowany w jednym bloku (8 dni) lub podzielony

na części (2 dni + 6 dni; 2 dni + 2 dni + 4 dni; 4 dni + 4 dni; 2 dni + 2 dni + 2 dni + 2 dni) jednakże cały program kursu doskonalącego musi zostać zrealizowany w ciągu 30 dni od dnia rozpoczęcia kursu doskonalącego.

4. Warunki realizacji kursu:

Kurs doskonalący dla dyspozytorów medycznych mogą prowadzić organizatorzy, spełniający niżej przedstawione wymagania dotyczące kadry dydaktycznej, bazy dydaktycznej i sprzętu dydaktycznego.

4.1. Kadra dydaktyczna:⁽¹⁾

Organizator kursu doskonalącego zobowiązany jest udokumentować dysponowanie odpowiednią kadrą dydaktyczną przygotowaną do prowadzenia zajęć teoretycznych (wykładów) i praktycznych (ćwiczeń). Zajęcia teoretyczne i praktyczne kursu doskonalącego prowadzą:

- 1) lekarz - lekarz systemu / specjalista medycyny ratunkowej posiadający minimum 5 lat doświadczenia w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych
- 2) i pielęgniarka systemu posiadająca minimum 5 lat doświadczenia w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych
- 3) i ratownik medyczny posiadający minimum 5 lat doświadczenia w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych
- 4) i dyspozytor medyczny posiadający minimum 5 lat doświadczenia na stanowisku dyspozytora medycznego
- 5) i psycholog z minimum 5 letnim doświadczeniem zawodowym.

Organizator kursu doskonalącego zapewnia kadrę dydaktyczną wymienioną w pkt. 1-5.

4.2. Baza dydaktyczna:⁽¹⁾

Organizator kursu doskonalącego zobowiązany jest udokumentować dysponowanie wymaganymi salami dydaktycznymi, w szczególności:

- 1) salą wykładową wyposażoną w laptop + rzutnik multimedialny,
- 2) salami ćwiczeniowymi (minimum jedną salę ćwiczeniową na każdą grupę 10 uczestników kursu doskonalącego),
- 3) salą ćwiczeniową z minimum dwoma stanowiskami pracy dyspozytora medycznego.

4.3. Sprzęt dydaktyczny:

Organizator kursu doskonalącego zobowiązany jest udokumentować posiadanie lub dysponowanie wymaganym sprzętem dydaktycznym niezbędnym do przeprowadzenia kursu doskonalącego, w szczególności:

- 1) Zestaw do nauki podstawowej resuscytacji krążeniowo-oddechowej dla noworodka, dziecka i dorosłego:
 - manekin, który musi umożliwić wykonanie następujących czynności:
 - uciskanie klatki piersiowej,
 - udrożnienie dróg oddechowych bez przyrządów,
 - defibrylację zautomatyzowaną,

⁽¹⁾ zmiana warunków realizacji programu kursu w zakresie:

- kadry dydaktycznej określającej kwalifikacje,
- bazy dydaktycznej,
- miejsca realizacji kursu (województwa)

powoduje konieczność ponownego uzyskania wpisu na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia kursu.

- oddech zastępczy za pomocą maski twarzowej,
- defibrylator treningowy zautomatyzowany,
- maska twarzowa do prowadzenia wentylacji zastępczej,
- środki ochrony osobistej.

5. Plan kształcenia:

Lp	Treści kształcenia	Liczba godzin zajęć teoretycznych	Liczba godzin zajęć praktycznych	Liczba godzin ogółem
1	System ratownictwa medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w innych państwach	0,5		0,5
2	Organizacja, zadania oraz kompetencje jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz innych jednostek realizujących zadania z zakresu ratownictwa	1		1
3	Organizacja systemu powiadamiania ratunkowego	0,5		0,5
4	Zasady i procedury przyjmowania wezwań oraz dysponowania zespołami ratownictwa medycznego	2,5	4	6,5
5	Zasady zbierania wywiadu medycznego, podstawy i algorytmy zbierania wywiadu medycznego przez dyspozytorów medycznych, system kodowania i kwalifikacji wezwań	1	3	4
6	Wybrane zagadnienia z medycyny ratunkowej niezbędne do realizacji zadań dyspozytora medycznego	0,5	3	3,5
7	Zasady komunikacji i postępowania dyspozytora medycznego z osobami z zaburzeniami psychicznymi	1	1	2
8	Zasady komunikacji i postępowania dyspozytora medycznego z dziećmi	1	1	2

9	Zasady komunikacji i postępowania dyspozytora medycznego z osobami o utrudnionym kontakcie	1	1	2
10	Podstawy odpowiedzialności karnej i cywilnej dyspozytora medycznego	1		1
11	Zasady udzielania pierwszej pomocy oraz zasady przekazywania niezbędnych informacji osobom udzielającym pierwszej pomocy	2	4	6
12	Zasady współpracy z lotniczymi zespołami ratownictwa medycznego, wskazania do ich użycia i sposób dysponowania	1	1	2
13	Zasady korzystania ze środków łączności na potrzeby systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	1	1	2
14	Zasady korzystania z SWD PRM	1,5		1,5
15	Zasady korzystania z modułu mapowego SWD PRM	2		2
16	Zasady postępowania w przypadku wystąpienia katastrof naturalnych lub awarii technicznych w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, Nr 74, poz. 676 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 360 i Nr 191, poz. 1410);	0,5		0,5
17	Zasady postępowania w przypadku zdarzeń mnogich / masowych i katastrof	2	4	6
18	Zasady koordynacji działań ratowniczych na terenie województwa oraz w przypadku potrzeby użycia zespołów ratownictwa medycznego spoza obszaru województwa;	0,5	2	2,5
19	Zadania lekarza koordynatora ratownictwa medycznego i zasady współpracy	0,5	1	1,5
20	Wsparcie psychologiczne dla dyspozytora	1	2	3
21	Sytuacje pozorowane (ćwiczenia scenariusze)		10	10

	Razem zajęcia kursu	22	38	60
22	Egzamin zaliczający	1	3	4
	Ogółem czas trwania kursu			64

6. Treści kształcenia i oczekiwane wyniki kształcenia:

1) System ratownictwa medycznego, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w innych państwach:

- a) podstawy prawne działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) jednostki systemu:
 - szpitalne oddziały ratunkowe,
 - zespoły ratownictwa medycznego w tym zespoły lotnicze,
 - jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego;
- c) jednostki współpracujące z systemem,
- d) medyczne czynności ratunkowe,
- e) stan nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- f) kwalifikacje oraz zadania ratownika, ratownika medycznego, dyspozytora medycznego oraz lekarza i pielęgniarki systemu,
- g) akcja prowadzenia medycznych czynności ratunkowych,
- h) planowanie oraz organizacja systemu na terenie województwa,
- i) centrum powiadamiania ratunkowego,
- j) lekarz koordynator ratownictwa medycznego,
- k) organizacja ratownictwa medycznego w innych państwach,
- l) prawa pacjenta.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- organizacji systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz podstaw prawnych funkcjonowania systemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w innych państwach,
- podstawowych definicji niezbędnych w organizacji systemu ratownictwa medycznego,
- organizacji systemu na terenie województwa,
- organizacji systemu powiadamiania ratunkowego,
- zadań ratunkowych jednostek systemu i jednostek współpracujących z systemem,
- zasad prowadzenia akcji medycznych czynności ratunkowych,
- zadań ratownika, ratownika medycznego, dyspozytora medycznego, lekarza i pielęgniarki systemu,
- zasad współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami medycznymi (m.in. ośrodki kardiologii interwencyjnej, leczenia udarów, transplantacji, replantacji, oparzeń, ostrych zatruc,
- ogólnych informacji o prawach pacjenta.

2) Organizacja, zadania oraz kompetencje jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz innych jednostek realizujących zadania z zakresu ratownictwa:

- a) służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Podstawy prawne i zasady współdziałania,
- b) Państwowa Straż Pożarna - organizacja i zadania z zakresu ratownictwa,
- c) GOPR, WOPR, TOPR – organizacja i zadania,
- d) jednostki podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi obrony narodowej,
- e) społeczne organizacje ratownicze, które w ramach swoich zadań ustawowych lub statutowych są zobowiązane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- f) rejestr jednostek współpracujących z systemem,
- g) zakres wiedzy i uprawnień uzyskiwanych w ramach kursu KPP.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- organizacji, miejsca i zadań oraz kompetencji podmiotów współpracujących z systemem w zakresie prowadzenia działań ratowniczych,
- kwalifikowanej pierwszej pomocy udzielanej przez ratowników – zakresu wiedzy i umiejętności praktycznych,

3) Organizacja systemu powiadamiania ratunkowego:

System powiadamiania ratunkowego w Polsce. Organizacja i zadania centrów powiadamiania ratunkowego oraz Dyspozytorni Medycznych – podstawy prawne. Systemy powiadamiania służb ratunkowych w innych państwach.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego w Polsce,
- organizacji, miejsca i roli centrów powiadamiania ratunkowego w systemie powiadamiania ratunkowego,
- organizacji i zasad działania dyspozytorni medycznych w systemie PRM.

4) Zasady i procedury przyjmowania wezwań oraz dysponowania zespołami ratownictwa medycznego:

- a) cechy i zachowania dyspozytora medycznego,
- b) stosowanie procedur przyjmowania wezwań i zasad dysponowania ZRM,
- c) zasady postępowania w przypadku zdarzeń mnogich/masowych i katastrof,
- d) zasady współpracy z ZRM, jednostkami systemu i jednostkami współpracującymi z systemem podczas realizacji zlecenia wyjazdu,
- e) przekazywanie niezbędnych instrukcji dotyczących sposobu udzielania pierwszej pomocy osobie w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego przed przybyciem ZRM,
- f) prowadzenie wymaganej dokumentacji medycznej:
 - Księgi Dysponenta ZRM,
 - Karty Zlecenia Wyjazdu ZRM;
- g) współpraca z lekarzem koordynatorem ratownictwa medycznego.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się umiejętnością:

- przyjmowania i kwalifikacji wezwań, zbierania wywiadu medycznego, dysponowania zespołami ratownictwa medycznego, nawiązywania komunikacji i postępowania w różnych sytuacjach,
- instruowania wzywającego przed przyjazdem zespołu ratownictwa medycznego,

- prowadzenia odpowiedniej dokumentacji medycznej.

5) Zasady zbierania wywiadu medycznego, podstawy i algorytmy zbierania wywiadu medycznego przez dyspozytorów medycznych, system kodowania i kwalifikacji wezwań:

- a) zbieranie wywiadu medycznego zgodnie z algorytmami obowiązującymi u dysponenta, opracowanymi na podstawie aktualnej wiedzy medycznej dotyczącej stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- b) ustalenie priorytetu zadysponowania ZRM na podstawie przeprowadzonego wywiadu i nadanego kodu.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się umiejętnością:

- zbierania wywiadu medycznego,
- kodowania i kwalifikowania wezwań,
- ustalania priorytetu zadysponowania ZRM,
- instruowania pierwszej pomocy przed przyjazdem Zespołu Ratownictwa Medycznego.

6) Wybrane zagadnienia z medycyny ratunkowej niezbędne do realizacji zadań dyspozytora medycznego:

Udzielanie pierwszej pomocy w wybranych schorzeniach, a przede wszystkim:

- a) nagłe zatrzymanie krążenia i oddechu,
- b) wstrząs,
- c) ból w klatce piersiowej, ostry zespół wieńcowy,
- d) udar mózgu,
- e) cukrzyca,
- f) zadławienie,
- g) urazy w tym oparzenia,
- h) poród,
- i) drgawki,
- j) hipotermia,
- k) podtopienie / utonięcie.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zabezpieczenia i zasad postępowania z poszkodowanym wymienionych powyżej schorzeniach.

7) Zasady komunikacji i postępowania dyspozytora medycznego z osobami z zaburzeniami psychicznymi:

- a) zasady postępowania w ostrych stanach psychiatrycznych,
- b) najczęstsze stany wymagające natychmiastowej interwencji psychiatrycznej,
- c) zasady stosowania przymusu bezpośredniego.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- objawów najczęstszych stanów wymagających interwencji psychiatrycznej,
- zasad postępowania z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

8) Zasady komunikacji i postępowania dyspozytora medycznego z dziećmi:

Sposób przyjęcia wezwania i prowadzenia wywiadu medycznego z dzieckiem poprzez zadawanie prostych i zrozumiałych pytań adekwatnych do wieku dziecka.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad prowadzenia rozmowy z dziećmi,
- zasad skutecznego reagowania na wezwania od dzieci.

9) Zasady komunikacji i postępowania dyspozytora medycznego z osobami o utrudnionym kontakcie:

Najczęstsze przyczyny i rodzaje zaburzeń mowy, orientacji i pamięci. Przyczyny trudności w nawiązaniu rozmowy z pacjentami pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych, pacjentami w wieku podeszłym, pacjentami z zaburzeniami psychicznymi, z niedorozwojem.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- rodzajów schorzeń i stanów, w których występują trudności w nawiązaniu kontaktu słownego oraz podstawowych objawów tych schorzeń,
- zasad prowadzenia rozmowy z pacjentami o utrudnionym kontakcie słownym,
- zasad skutecznego reagowania na wezwania od osób z utrudnionym kontaktem słownym.

10) Podstawy odpowiedzialności karnej i cywilnej dyspozytora medycznego:

Zadania dyspozytorów medycznych wynikające z ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym i rozporządzeń. Zakres odpowiedzialności karnej i cywilnej dyspozytora medycznego wynikające z Kodeksu Karnego i Cywilnego.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się wiedzą dotyczącą:

- odpowiedzialności zawodowej i prawnej wynikającej z wykonywania zadań na stanowisku dyspozytora medycznego,
- znajomości odpowiednich przepisów prawnych.

11) Zasady udzielania pierwszej pomocy oraz zasady przekazywania niezbędnych informacji osobom udzielającym pierwszej pomocy:

Przyczyny, objawy i postępowanie w następujących schorzeniach, a przede wszystkim:

- a) nagłe zatrzymanie krążenia i oddechu,
- b) wstrząs,
- c) ból w klatce piersiowej, ostry zespół wieńcowy,
- d) udar mózgu,
- e) cukrzyca,
- f) zadławienie,
- g) urazy w tym oparzenia,
- h) poród,
- i) drgawki,
- j) hipotermia,
- k) podtopienia / utonięcia.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad udzielania pierwszej pomocy,
- postępowania w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego i zasad przekazywania niezbędnych informacji osobom udzielającym pierwszej pomocy,
- zastosowanie zautomatyzowanej defibrylacji zewnętrznej (AED).

12) Zasady współpracy z lotniczymi zespołami ratownictwa medycznego, wskazania do ich użycia i sposób dysponowania:

- a) kryteria zadysponowania lotniczego zespołu ratownictwa medycznego,
- b) procedury współpracy dyspozytora medycznego z dyspozytorem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad dysponowania lotniczego zespołu ratownictwa medycznego,
- podstawowych zasad bezpieczeństwa obowiązujących przy współpracy z lotniczym zespołem transportowym.

13) Zasady korzystania ze środków łączności na potrzeby systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:

Procedury prowadzenia korespondencji radiotelefonicznej w tym z wykorzystaniem zintegrowanej konsoli dyspozytorskiej.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- organizacji łączności w działaniach ratowniczych,
- zasad i procedur korespondencji radiotelefonicznej,
- nowoczesnych systemów łączności.
- obowiązującej kodyfikacji ZRM

14) Zasady korzystania z SWD PRM:

Przyjmowanie zgłoszeń bezpośrednich na numer 999 i przekazywanych z CPR (numer 112) oraz dysponowanie ZRM z wykorzystaniem aplikacji SWDPRM.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- umiejętności posługiwania się aplikacją SWDPRM,
- umiejętności przyjęcia zgłoszenia z CPR z wykorzystaniem formatki systemowej.
- zasad postępowania z SWDPRM w sytuacjach awaryjnych w tym w sytuacji konieczności zastępowalności dyspozytorni medycznych.

15) Zasady korzystania z modułu mapowego SWD PRM:

Umiejętności posługiwania się modulem mapowym dla potrzeb realizacji przyjęcia zgłoszenia i realizacji wyjazdu

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się umiejętnością:

- lokalizacji zdarzenia w module mapowym,
- lokalizacji ZRM w module mapowym,
- określenie odległości i wybór najbliższego wolnego ZRM,
- określenie koordynat miejsca zdarzenia w różnych systemach notyfikacji np. dla potrzeb LPR i innych systemów mapowych.

16) Zasady postępowania w przypadku wystąpienia katastrof naturalnych lub awarii technicznych w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, Nr 74, poz. 676 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 360 i Nr 191, poz. 1410):

Podstawowe definicje występujące w ustawie. Zasady działania organów władzy publicznej. Zakres ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela. Przepisy karne.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad postępowania w przypadku wystąpienia katastrof naturalnych lub awarii technicznych,
- organizacji, zasad działania i współpracy służb ratowniczych.

17) Zasady postępowania w przypadku zdarzeń mnogich / masowych i katastrof:

- a) definicja i przykłady wypadków mnogich/masowych i katastrof,
- b) planowanie zabezpieczenia medycznego oraz organizacja pomocy medycznej na wypadek katastrof,
- c) zasady segregacji medycznej poszkodowanych (triage),
- d) dekontaminacja w zdarzeniach masowych,
- e) zasady współpracy z SOR w warunkach wypadku masowego i katastrofy,

- f) przygotowanie SOR do przyjęcia ofiar zdarzeń masowych,
- g) informacja i komunikacja w przypadku wypadków masowych i katastrof,
- h) psychologiczne aspekty katastrof,
- i) zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w przypadku wystąpienia wypadku masowego, katastrofy,
- j) zasady kierowania akcją medycznych czynności ratunkowych na miejscu zdarzenia i koordynacja akcji w warunkach wypadku masowego i katastrofy.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń masowych lub katastrofy,
- współpracy z innymi służbami w zakresie powiadamiania ratunkowego,
- znajomość ogólnopolskiej procedury postępowania w przypadku zdarzeń mnogich/masowych i katastrof rekomendowanej przez MZ.

18) Zasady koordynacji działań ratowniczych na terenie województwa oraz w przypadku potrzeby użycia zespołów ratownictwa medycznego spoza obszaru województwa:

- a) zasady dysponowania zespołów ratownictwa medycznego,
- b) procedury łączności,
- c) zasady współpracy z jednostkami współpracującymi z systemem,
- d) zasady koordynacji działań ratowniczych na miejscu zdarzenia,
- e) zasady przekazywania informacji służbom biorącym udział w akcji ratowniczej,
- f) współpraca z lekarzem koordynatorem ratownictwa medycznego,
- g) współpraca z mediami, rola rzecznika prasowego.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- zasad postępowania dyspozytora medycznego w przypadku zdarzeń mnogich/masowych i katastrof,
- zasad koordynowania działań jednostek systemu na terenie województwa i spoza terenu województwa.

19) Zadania lekarza koordynatora ratownictwa medycznego i zasady współpracy:

- a) podstawy prawne pracy lekarza koordynatora ratownictwa medycznego,
- b) zasady współpracy z dyspozytorami medycznymi,
- c) zadania i zasady działania zarządzania kryzysowego – podstawy prawne,
- d) ogólne zasady działania centrum zarządzania kryzysowego oraz miejsce i rola lekarza koordynatora.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- miejsca i roli lekarza koordynatora ratownictwa medycznego (lkrm) w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne,
- zasad współpracy dyspozytora medycznego z lkrm w szczególności przypadku zdarzeń mnogich / masowych i katastrof.
- ogólnych zadań i zasad działania zarządzania kryzysowego.

20) Wsparcie psychologiczne dla dyspozytora:

- a) psychologia i etyka działań ratunkowych,
- b) stres w działaniach ratunkowych – rodzaje, źródła, objawy, skutki,
- c) wpływ sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania dyspozytora medycznego, zespołu ratownictwa medycznego i pacjenta,
- d) zasady wsparcia psychicznego pacjentów, członków ZRM, dyspozytorów,
- e) radzenie sobie z sytuacjami trudnymi w kontakcie z wzywającym,
- f) radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

Oczekuje się, że w wyniku realizacji kursu słuchacz wykaże się znajomością:

- wpływu sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania dyspozytora medycznego członków ZRM, pacjenta,
- roli i konieczności udzielenia wsparcia psychicznego pacjentowi.

21) Sytuacje pozorowane (ćwiczenia - scenariusze):

Ćwiczenia prowadzone zgodnie z wcześniej przygotowanymi scenariuszami zdarzeń. Liczba scenariuszy musi być większa od liczby kursantów. Ćwiczenia polegają na symulowaniu przez instruktora zgłoszenia o zdarzeniu. Kursant ma za zadanie poradzić sobie z sytuacjami trudnymi, pozorując dysponowanie odpowiednich służb oraz koordynować zadysponowanymi jednostkami a w końcowej fazie rozlokować poszkodowanych do odpowiednich szpitali. Wszystkie ćwiczenia są prowadzone przy pomocy stanowisk dyspozytorów medycznych.

7. Założenia metodyczne i metodologiczne (standardy kształcenia):

7.1. Organizator kursu doskonalącego:

Organizator kursu doskonalącego zobowiązany jest:

- a) zapewnić wymaganą kadrę dydaktyczną przygotowaną do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych, obejmujących wymagane treści kształcenia zgodnie z pkt. 5 i 6,
- b) zapewnić wymagane sale dydaktyczne dostosowane do liczby osób uczestniczących w kursie doskonalącym, w szczególności salę wykładową, sale ćwiczeniowe (minimum jedną salę ćwiczeniową na każdą grupę 10 uczestników kursu doskonalącego) oraz salę ćwiczeniową z minimum dwoma stanowiskami pracy dyspozytora medycznego,
- c) zapewnić wymagany sprzęt dydaktyczny niezbędny do przeprowadzenia kursu doskonalącego (zestaw sprzętu dydaktycznego pkt. 4.3),
- d) przygotować szczegółowy harmonogram zajęć teoretycznych i praktycznych na każdy dzień kursu doskonalącego osobno,
- e) opracować regulamin organizacyjny kursu doskonalącego.

7.2. Realizacja zajęć kursu doskonalącego:

Organizator kursu doskonalącego zapewnia sprawną realizację zajęć teoretycznych i praktycznych zgodnie z opracowanym przez siebie w formie pisemnej szczegółowym harmonogramem zajęć kursu doskonalącego dostępnym dla uczestników kursu doskonalącego w każdej sali dydaktycznej.

- 1) Harmonogram zajęć musi zawierać:
 - tematy poszczególnych zajęć teoretycznych (wykładów) i zajęć praktycznych (ćwiczeń) obejmujących wymagane treści kształcenia (zgodnie z pkt. 5 i 6),
 - datę oraz godziny przeprowadzenia poszczególnych zajęć w czasie wszystkich dni kursu doskonalącego (nie więcej niż 8 godzin dydaktycznych dziennie),
 - wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia teoretyczne i praktyczne,
 - wykaz wymaganego sprzętu dydaktycznego wykorzystanego do przeprowadzenia poszczególnych zajęć (zgodnie z pkt. 4.3),
 - egzamin zaliczający kurs doskonalący.
- 2) Liczba uczestników kursu doskonalącego może wynosić maksymalnie 20 osób.
- 3) Zajęcia teoretyczne kursu doskonalącego prowadzone są w formie wykładów, a zajęcia praktyczne w formie ćwiczeń z wykorzystaniem wymaganego sprzętu dydaktycznego (pkt. 4.3).
- 4) Zajęcia teoretyczne (wykłady) mogą być prowadzone łącznie dla wszystkich uczestników kursu doskonalącego w sali wykładowej wyposażonej w rzutnik

multimedialny.

- 5) Zajęcia praktyczne (ćwiczenia) odbywają się w grupach ćwiczeniowych liczących nie więcej niż 10 osób oraz jednego instruktora w każdej grupie. Każda grupa ćwiczy w osobnej sali ćwiczeniowej z użyciem wymaganego zestawu sprzętu dydaktycznego niezbędnego do przeprowadzenia tych zajęć.
- 6) Uczestniczenie we wszystkich zajęciach kursu doskonalącego, przewidzianych w harmonogramie zajęć, jest obowiązkowe i jest odnotowane w imiennej liście obecności uczestników kursu doskonalącego.
- 7) Organizator kursu doskonalącego wyznacza spośród kadry dydaktycznej kierownika naukowego kursu doskonalącego, który jest odpowiedzialny za praktyczne wykonanie przez każdego uczestnika kursu wszystkich czynności przedstawionych w szczegółowym harmonogramie zajęć praktycznych (ćwiczeń).
- 8) Uczestnik kursu doskonalącego powinien nabyć wiedzę i wszystkie umiejętności praktyczne określone w harmonogramie zajęć kursu doskonalącego sprawdzone w czasie egzaminu zaliczającego kurs doskonalący.

7.3. Metody oceny wiedzy i umiejętności praktycznych:

Ocena zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności praktycznych uczestników kursu doskonalącego dokonywana jest za pomocą egzaminu zaliczającego kurs doskonalący składającego się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego.

- 1) Egzamin zaliczający przeprowadzany jest przez kadrę dydaktyczną prowadzącą kursu doskonalący.
- 2) Egzamin teoretyczny jest przeprowadzany dla wszystkich uczestników kursu doskonalącego jednocześnie. Egzamin teoretyczny składa się z co najmniej 30 pytań testowych, każde z pięcioma odpowiedziami w tym jedną prawidłową. Do zaliczenia testu wymagane jest 75 % prawidłowych odpowiedzi udzielonych przez uczestnika kursu doskonalącego.
- 3) Egzamin praktyczny odbywa się w sali ćwiczeniowej przy użyciu wymaganego sprzętu dydaktycznego (patrz pkt. 4.3) i przeprowadzany jest dla każdego uczestnika kursu doskonalącego indywidualnie.
- 4) Egzamin praktyczny polega na wykonaniu 3 zadań (czynności) symulowanych z zakresu umiejętności praktycznych objętych programem kursu doskonalącego. Liczba przygotowanych zadań (czynności) symulowanych powinna być większa od liczby uczestników kursu doskonalącego. Do zaliczenia egzaminu praktycznego wymagane jest prawidłowe wykonanie 3 zadań (czynności) symulowanych spośród 3 wylosowanych zadań przez zdającego.
- 5) Pozytywny wynik egzaminu teoretycznego oraz egzaminu praktycznego stanowi zaliczenie egzaminu zaliczającego kurs doskonalący i uprawnia do uzyskania zaświadczenia o ukończeniu kursu doskonalącego i uzyskania wpisu w kartę przebiegu doskonalenia zawodowego.
- 6) Wyniki egzaminu teoretycznego oraz praktycznego poszczególnych uczestników kursu doskonalącego odnotowane są w protokole egzaminu zaliczającego, zawierającego liczbę prawidłowo rozwiązanych pytań testowych, tematy zadań symulowanych, oceny wykonania poszczególnych zadań, podpisanego przez osoby przeprowadzające egzamin i dołączonego do dokumentacji kursu doskonalącego.
- 7) W przypadku, gdy uczestnik kursu doskonalącego nie zda egzaminu zaliczającego kurs doskonalący lub nie zda jednej z jego części tj. egzaminu teoretycznego lub egzaminu praktycznego lub z ważnych przyczyn losowych, nie przystąpi do egzaminu zaliczającego kurs doskonalący lub nie przystąpi do jednej z jego części, może przystąpić do egzaminu zaliczającego kurs doskonalący lub jedną z jego części w następnym terminie, nie więcej jednak niż dwa razy. W przypadku dwukrotnego nie

zaliczenia egzaminu poprawkowego uczestnik kursu doskonalącego zobowiązany jest ponownie odbyć wszystkie zajęcia teoretyczne i praktyczne objęte programem kursu doskonalącego.

7.4. Regulamin organizacyjny kursu doskonalącego:

Organizator kursu doskonalącego opracowuje regulamin kursu doskonalącego, który określa organizację i przebieg kształcenia na kursie doskonalącym, sposób oceny wiedzy i umiejętności praktycznych, zakres praw i obowiązków kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia teoretyczne i praktyczne i zakres praw i obowiązków uczestników kursu doskonalącego. O zasadach opisanych w wyżej wymienionym regulaminie uczestnicy kursu doskonalącego muszą być poinformowani najpóźniej w pierwszym dniu kursu doskonalącego.